

Tirgus apskats

2010. gada 12.-19. aprīlis

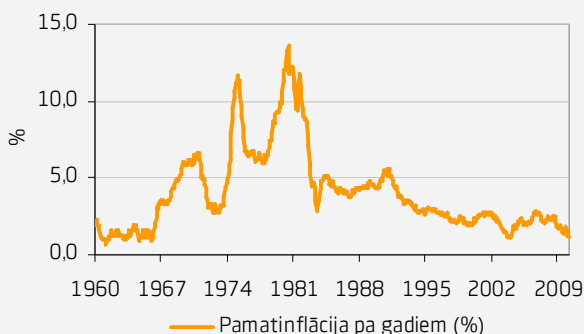
Akciju tirgus nedēļas beigās tika gaidīts mērens pieaugums, jo ASV uzņēmumu peļņas paziņošanas sezonas sākuma rezultāti ir kopumā bija pozitīvi. Tomēr piektdien tirdzniecības sesija tirgos patiesībā izrādījās citāda – tajā notika kritums (S&P500 indekss kritās par 1,5%, bet finanšu tirgos kritums bija 4%), jo ASV Vērtspapīru un biržu komisija iesniedza apsūdzību pret ASV investīciju banku *Goldman Sachs*, apsūdzot to ieguldītāju krāpšanā. Ķīnas ierobežojošā politika nekustamo īpašumu tirgū arī negatīvi ietekmēja akciju rezultātus, savukārt vulkāna pelnu izvirdums Islandē ierobežojis gaisa satiksmi, kas izraisījis haosu lidojumu jomā.

Prestīžās Volstrītas investīciju bankas *Goldman Sachs* akciju vērtība strauji kritās par 13%, tiklīdz plašsaziņas līdzekļos parādījās ziņas, ka ASV Vērtspapīru un biržu komisija ir iesniegusi civilprasību pret šo firmu. Vērtspapīru un biržu komisija apsūdzējusi *Goldman Sachs* saistībā ar faktu, ka banka ir ļāvusi Džona Polsona (John Paulson) riska ieguldījumu fondam (hedžfondam), kas lielos apjomos spekulējis ar zemstandarta jeb riskantiem (*sub-prime*) hipotekāriem kredītiem, ietekmēt *Goldman Sachs* veidota un ieguldītājiem piedāvāta vērtspapīra sastāvu. Saskaņā ar Vērtspapīru un biržu komisijas sniegtajām ziņām deviņu mēnešu laikā no šī vērtspapīra emitēšanas uzsākšanas 99% tajā iekļauto kredītu tika samazināta vērtība, tādējādi radot 1 miljardu ASV dolāru lielu peļņu *John Paulson & Co* fondam. Finanšu sektora akcijas turpmākajos mēnešos var negatīvi ietekmēt ar šo lietu saistītie juridiskie riski, jo ir iespējams, ka klienti iesniegs tiesā savas prasības pret *Goldman & Sachs* investīciju banku. Turklāt šī gadījuma ietekmē ieguldītāji varētu pievērst lielāku uzmanību arī citu banku darbībām.

Pagājušā nedēļā sākās uzņēmumu peļņas rādītāju paziņošanas sezona. Cita starpā jāmin, ka alumīnija nozares giganta *Alcoa* rādītāji ir radījuši nelielu vilšanos. Kopumā rezultāti tomēr ir bijuši pozitīvi un sabalansēti. Pasaules lielākais mikroprocesoru ražotājs *Intel* ziņojis par ļoti labiem rezultātiem un uzņēmuma pārdošanas apjomi ir ievērojami pārsnieguši prognozes. Tāpat pozitīvi bijis tas, ka Intel ziņojis par uzņēmumu izdevumu palielināšanu serveru iegādei, kas apliecina, ka uzņēmumu vadību noskaņojums ir pozitīvs. Arī banku grupas *JP Morgan* un *Bank of America* ziņojušas par ļoti labiem rezultātiem, un to tīrā peļņa pieaugusi, pateicoties labiem vērtspapīru tirdzniecības rezultātiem un samazinoties kredītu zaudējumiem.

Lielākā daļa uzņēmumu ziņos par saviem darbības rezultātiem nākamajās divās nedēļās. **Analītiķu prognozes par ASV uzņēmumu peļņas rādītāju paziņošanas sezonas rezultātiem kopumā ir, ka paredzams pārdošanas apjomu pieaugums gadā par 5% un peļņas pieaugums par 70%.** Straujais peļņas rādītāju pieaugums galvenokārt skaidrojams ar izmantotā bāzes rādītāja efektu, jo 2009. gada 1. ceturksnī uzņēmumu peļņas rādītājus ļoti negatīvi ietekmēja finanšu nozares zaudējumi un enerģijas uzņēmumu naftas un gāzes rezervju cenu samazināšana.

1. attēls. ASV pamata patēriņa cenas liecina, ka tuvākā laikā nav gaidāms inflācijas spiediens

Kopumā pagājušās nedēļas ekonomikas notikumu kalendārā dominēja ASV un Ķīna. Mazo uzņēmumu optimisms ASV turpināja pavājināties jau otro mēnesi pēc kārtas saskaņā ar Nacionālās neatkarīgo uzņēmumu federācijas veidoto indeksu.

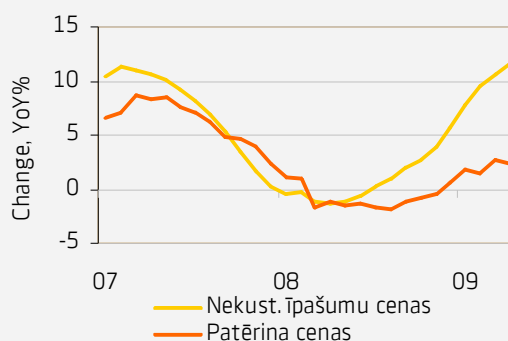
Mazumtirdzniecības pārdošanas apjomu rādītāji tomēr bijuši ļoti labi – pārdošanas apjoms gada laikā pieaudzis par 10%, bet mēneša laikā – par 1,6%. Patēriņa cenas tajā pašā laikā turpināja samazināties, jo darba tirgus stāvoklis joprojām ir vājš un daudzās nozarēs ir pārprodukcija. Pamata inflācija, kurā neiekļauj svārstīgās enerģijas un pārtikas cenas, martā sasniedza 1,18%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, un tuvojas 2003. gada rādītājam – 1.09% gadā -, kas tobrīd bija zemākais līmenis 40 gadu laikā.

Ķīnā ceturtdien tika paziņoti lielākā daļa marta un 1. ceturkšņa ekonomikas datu. Vairums datu bijuši atbilstoši prognozēm. Iekšzemes kopprodukta (IKP) pieaugums sasniedzis 11,7%, bet ieguldījumi pamatlīdzekļos palielinājušies par 26%. **Kaut arī inflācijas rādītājs (2,4%) ir bijis nedaudz zemāks nekā paredzēts, tirgus dalībniekus joprojām satrauc ierobežošanas politika un tās ietekme uz pieaugumu.** Pagājušā nedēļā galvenā uzmanība tika pievērsta nekustamā īpašuma nozarei, jo Ķīna paziņoja par jauniem ierobežojumiem attiecībā uz spekulatīviem darījumiem ar nekustamiem īpašumiem. Nekustamo īpašumu cenas kopš 2009. gada vidus augušas arvien straujāk, apstiežot kopējās patēriņa cenas (2. attēls).

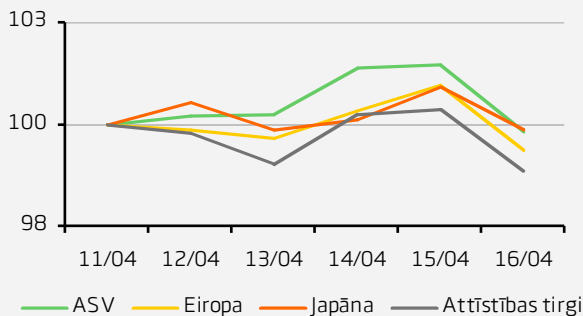
Ungārijā notikušās vispārējās vēlēšanas nekādus pārsteigumus neradīja. Kā jau tika paredzēts, labējā partija *Fidesz*, kuras vadītājs ir bijušais premjerministrs Viktors Orbans, pārliecinoši uzvarēja vēlēšanās, iegūstot 53% balsu. Tādējādi, visticamāk, partija *Fidesz* veidos valdību bez koalīcijas partneru līdzdalības. Kopš komunisma ēras sabrukuma tāds stāvoklis parlamentā ir pirmo reizi. Tagad galvenais jautājums ir, vai *Fidesz* spēš iegūt 67% vietu parlamentā pēc otrās vēlēšanu kārtas, kas notiks 25. aprīlī. Tas ļautu šai partijai izmainīt konstitūciju, ja tas būtu vajadzīgs radikālu reformu īstenošanai.

Krievijas Ekonomikas ministrija plāno palielināt Krievijas IKP pieauguma prognozi 2010. gadam virs līdz šim prognozētajiem 3%. Saskaņā ar ekonomikas ministra vietnieka Andreja Klepača sacīto, visticamākais, ka pieaugums būs 4-4,5% robežās, taču, ja piepildīsies noteikti apstākļi, pieauguma temps varētu sasniegt pat 6%. **A. Klepačs uzskata, ka Krievijas IKP pieauguma temps var saglabāties līmenī virs 6% laikā no 2012. līdz 2014. gadam.**

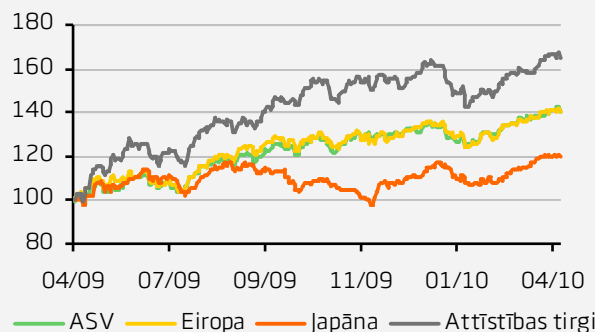
2. attēls. Nekustamo īpašumu cenas Ķīnā strauji pieaugušas, radot vajadzību pēc nekustamo īpašumu spekulācijas ierobežojošiem pasākumiem

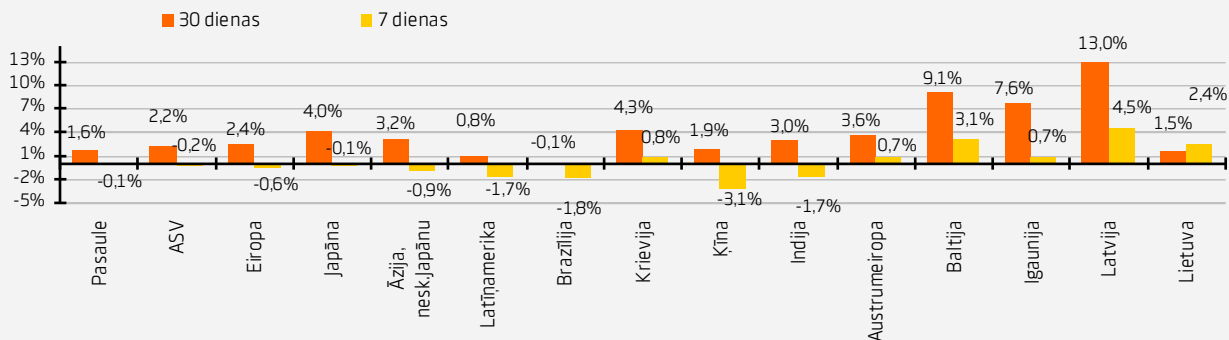
3. attēls. Akciju tirgi pagājušā nedēļā

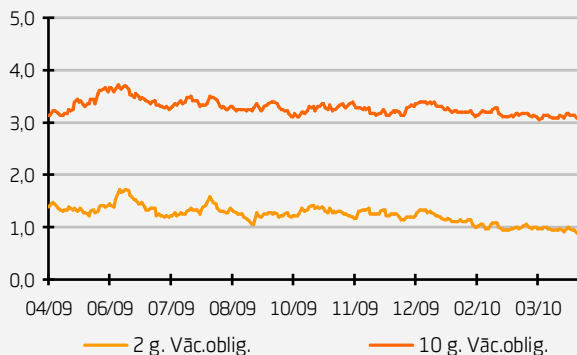
4. attēls. Akciju tirgi pagājušos 12 mēnešos

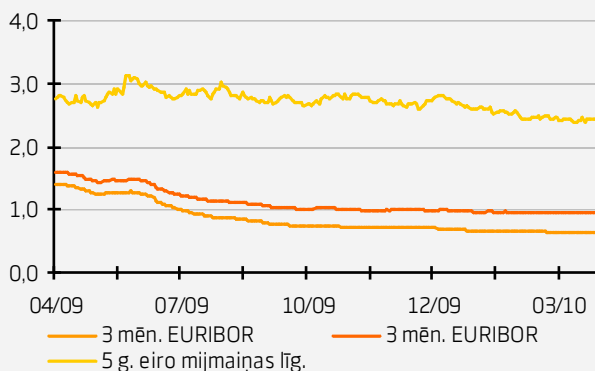
5. attēls. Akciju tirgu rezultāti.¹

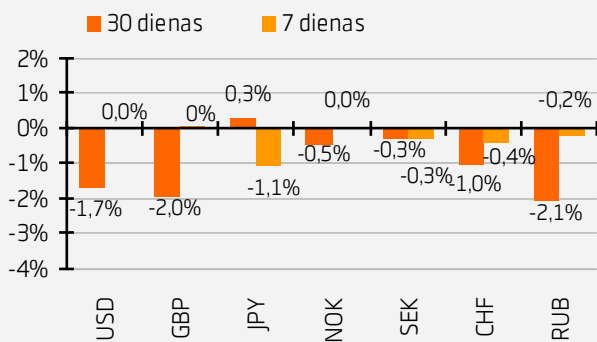
6. attēls. Vācijas valsts obligāciju ienesīgums

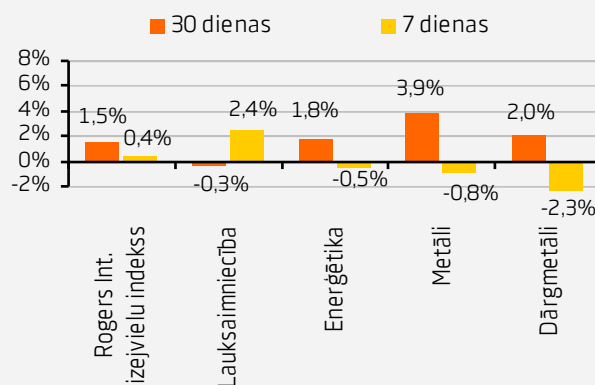
7. attēls. EURIBOR likmes pagājušos 12 mēnešos

8. attēls. EUR kurss pret noteiktām valūtām

9. attēls. Izejvielu indeksu rezultāti

Diagrammu avots: Bloomberg (ja nav norādīts citi)

Piezīme: visi ienesīgumi izteikti attiecīgo indeksu valūtās, ja nav norādīts citādi.

Atruna:

Šo apskatu ir sagatavojuši Baltijas investīciju centra analītiķi no Swedbank AS Igaunijā, AS Swedbank Latvijā un AB Bankas Swedbank Lietuvā (turpmāk tekstā minētās bankas un to daļas vai filiāles kopā saukti „Swedbank Baltijas grupa”). Apskatā izteikti viedokļi var atšķirties no citu Swedbank Baltijas grupas darbinieku izteiktajiem viedokļiem. Šis apskats balstīts uz publiski pieejamu informāciju, kas tiek uzskatīta par uzticamu un atspoguļo analītiķu personīgo un profesionālo viedokli par šādu informāciju. Apskats atspoguļo analītiķu izpratni par attiecīgo informāciju apskata sagatavošanas brīdī, un apskatā mainīšanās dēļ šī izpratne var mainīties. Šis apskats ir sagatavots, izmantojot analītiķu labākās prasmes, un pēc visas viņu rīcībā esošās informācijas šis apskats ir pareizs un precīzs, taču neviena Swedbank Baltijas grupas sabiedrība, neza ar to vadītāji vai darbinieki nav atbildīgi, ja apskatā minētie apstākļi izrādīsies nepareizi vai neprecīzi. Šis apskats ir tikai informatīvs. Šo apskatu nekādā veidā nevar uzskatīt par solījumu vai garantiju no Swedbank Baltijas grupas, tās sabiedrību vadītāju vai darbinieku puses, ka apskatā aprakstītie apstākļi patiešām piepildīsies vai ka prognozes izrādīsies patiesas. Šo apskatu nevar interpretēt kā ieteikumu ieguldīt vērtspapīros, noslēgt finanšu darījumus vai rīkoties kādā citā veidā. Swedbank Baltijas grupa, tās sabiedrību vadītāji un darbinieki nav atbildīgi par jebkādiem zaudējumiem, kas apskata lietotājam var rasties, uzticoties tajā sniegtajai informācijai. JA ESAT IZLEMUSI RĪKOTIES, PAMATOJOTIES UZ ŠO APSKATU, JĒSU PIENĀKUMS IR PĀRBAUDĪT UN IZVĒRTĒT ATTIECĪGĀS DARĪBĪBAS EKONOMISKO PAMATOTĪBU UN IESPĒJAMOS SAISTĪTOS RISKUS.